

Stichting Theater De Lieve Vrouw

Te Amersfoort

Rapport inzake de jaarrekening 2017

Inhoudsopgave

Pagina

Bestuursverslag

2

Jaarrekening

Balans per 31 december 2017

10

Staat van baten en lasten over 2017

11

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

12

Toelichting op de balans per 31 december 2017

14

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2017

17

Overige gegevens

18

Controleverklaring

18

VERSLAG VAN HET BESTUUR 2017

ALGEMEEN

Doelstelling:

In de oprichtingsstatuten van De Lieve Vrouw d.d. 3 juni 1988 is opgenomen:

‘De stichting heeft ten doel het bevorderen en doen bevorderen van culturele activiteiten zoals podiumkunst, video, beeldende kunst en films van hoge kwaliteit, die niet of onvoldoende door het commerciële circuit worden vertoond en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.’

Missie:

De Lieve Vrouw wil hét bruisende culturele huis van Amersfoort zijn met dagelijks actueel, vernieuwend en verdiepend film- en theateraanbod en een belangrijke permanente ontmoetings- en informatiefunctie. De Lieve Vrouw wil bezoekers verrijken, inspireren en aan hen mogelijkheden bieden tot reflectie of anders kijken. Door ontmoetingen met elkaar, met makers, in de zalen en online, en door de ruimte die het café biedt worden verhalen en ervaringen gedeeld. Om deze ambitie te verwezenlijken hanteert de organisatie de volgende drie uitgangspunten:

- Wij zijn actueel, prikkelen en inspireren en bieden verdieping op het gebied van film- en podiumkunsten
- Wij functioneren lokaal, maar denken (inter)nationaal
- Wij verbinden mensen, makers en culturen

Visie:

- De Lieve Vrouw maakt actuele, vernieuwende en kwetsbare internationale kwaliteitsfilm en kleinschalige en hoogwaardige Nederlandse podiumkunsten voor een breed publiek in een aangename en gastvrije setting toegankelijk: film, theater, cabaret, dans en muziek.
- De Lieve Vrouw maakt ruimte voor jonge (Amersfoortse) makers en nieuw talent en fungeert als (lokale) matchmaker tussen makers, initiatiefnemers en publiek.
- De Lieve Vrouw is ingebed in de stad en is van en voor de stad. Onze ruim 70 vrijwilligers zijn onze ambassadeurs en maken onze activiteiten mede mogelijk.
- Door de ontmoetingsfunctie van ons café, onze podiumfunctie voor initiatieven uit de stad en door onze educatiefunctie verbinden wij ons verder met de stad.
- De Lieve Vrouw volgt de ontwikkelingen in onze stad en de dynamische regio. Wij leggen verbindingen, zijn actief, waar gewenst innovatief, en werken samen met relevante partners, zowel lokaal, regionaal als ook landelijk.
- Als betrokken cultureel ondernemer nemen wij ook onze verantwoordelijkheid op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen.

BESTUUR EN TOEZICHT

Governance Code Cultuur

De Lieve Vrouw werkt volgens het model ‘Governance Code Cultuur’. Deze code is een instrument voor goed bestuur en toezicht in de cultuursector. De 9 principes van de code vinden hun vertaling in praktijkaanbevelingen. ‘Toepassing van het principe in de praktijk’ kan men op verschillende wijzen lezen: ‘zo hoort het’, ‘zo doen goed geleide organisaties dit’ of ‘dit zijn goede praktijkvoorbeelden’. Het is aan toezichthouders en bestuurders: pas toe én leg uit.

De leden van de raad van toezicht verrichten hun werkzaamheden onbezoldigd.

Samenstelling:

De volgende personen maakten in 2017 gedurende het hele jaar deel uit van de Raad van Toezicht:

De heer J.P.M. Brouwer, voorzitter
De heer G.D. Kerssies
De heer R.H. Cuperus
Mevrouw P. Links
De heer H.T.J. Erdmann

In 2017 is de raad van toezicht zes keer in vergadering bijeen geweest. De directeur-bestuurder was aanwezig bij alle vergaderingen van de raad van toezicht. Besproken onderwerpen zijn:

- Jaarverslag en jaarrekening 2016
- Directie-/ bestuursreglement
- Meerjarenbeleidsplan en meerjarenbegroting 2018 – 2022
- Begroting en jaarplan 2018
- Kwartaalrapportages
- Accountant
- Een strategische huisvestingsanalyse door Synarchis

De raad van toezicht heeft in oktober 2017 een zelfevaluatie uitgevoerd. De voorzitter van de raad van toezicht heeft in 2017 drie maal samen met de directeur-bestuurder bestuurlijk overleg gevoerd met de wethouder cultuur en ambtenaren van de gemeente Amersfoort.

DIRECTEUR-BESTUURDER

In het jaar 2017 was mevrouw F.F. Weisner het gehele jaar directeur-bestuurder van de Stichting Theater De Lieve Vrouw. In oktober heeft een delegatie van de raad van toezicht een functioneringsgesprek gevoerd met de directeur-bestuurder.

Hoofd- en nevenfuncties van bestuur en raad van toezicht zijn opgenomen in bijlage 1.

Beloningsbeleid directeur-bestuurder

De directeur-bestuurder ontving in 2017 een salaris conform de 'Richtlijn bezoldiging directeuren' van de VSCD.

Verslag van de raad van toezicht

Als toezichthouder hebben wij een tweeledige taak. Enerzijds richten wij ons op vooruitgang, en geven wij steun aan de ambitie om het verdienvermogen en de zelfstandigheid van De Lieve Vrouw te vergroten, en minder afhankelijk te worden van gemeentelijke subsidie. Anderzijds zien wij erop toe dat dit verantwoord gebeurt, dat de bedrijfsvoering op orde is en blijft, en dat deze transitie het voortbestaan van Theater De Lieve Vrouw niet in gevaar brengt.

De afgelopen jaren is de bedrijfsvoering van Theater De Lieve Vrouw op orde gebracht, en is zicht ontstaan op de organisatorische en financiële realiteit. Onderhavige jaarrekening laat zien dat aan de inkomenskant autonome groei is gerealiseerd, met name door verhuur en kaartverkoop bij groeiende bezoekersaantallen. De gemeentelijke subsidie is gelijk gebleven. Ondanks diverse bezuinigingsmaatregelen zijn de kosten gestegen, met name de personeelskosten.

Per saldo teert de organisatie in 2017 in op het eigen vermogen. Een belangrijk deel hiervan is toe te schrijven aan incidentele personeelskosten.

In 2018 raakt de organisatie ook gezien de huisvestingssituatie aan de grenzen van haar verdienvermogen en daarmee komt de weerbaarheid onder druk te staan.

In 2018 zullen, met de gemeente Amersfoort als belangrijke partner, de noodzakelijke stappen moeten worden gezet om te werken aan de toekomstbestendigheid van Theater De Lieve Vrouw, één van de pijlers van cultureel Amersfoort. Wij hebben hier alle vertrouwen in.

Jos Brouwer, voorzitter raad van toezicht

Verkort activiteitenverslag

In het verslagjaar 2017 heeft Stichting Theater De Lieve Vrouw ruimschoots aan haar prestatie-verplichtingen voldaan. In totaal zijn er op het gebied van theater 111 voorstellingen gerealiseerd voor ruim 13.000 bezoekers. Op het gebied van film zijn er 259 films vertoond in 4.862 voorstellingen, voor in totaal 86.096 bezoekers. In 2017 hebben daarmee ca. 108.000 bezoekers een theater- of filmvoorstelling of activiteit bij De Lieve Vrouw bezocht.

Zowel het bezoek aan theater- en muziekvoorstellingen samen is toegenomen, als ook het bezoek aan filmvoorstellingen. Op het vlak van educatieve activiteiten heeft De Lieve Vrouw 646 scholieren ontvangen bij vijf schooluitvoeringen. Daarnaast zijn er in samenwerking met Scholen in de Kunst zeven schoolvoorstellingen gerealiseerd, vijf voor het basisonderwijs en 2 voor het voortgezet onderwijs voor in totaal 723 leerlingen. De prestaties zijn kostendekkend gerealiseerd.

De Lieve Vrouw verhuurt haar zalen ook aan andere culturele partijen en aan de zakelijke markt. Met de gemeente heeft De Lieve Vrouw ook een prestatieafpraak ten aanzien van de culturele verhuringen. De verhuringen voor de algemene en zakelijke markt dienen ertoe de inkomsten te vergroten ten behoeve van de exploitatie. In 2017 hebben zeven culturele verhuringen t.b.v. amateurvoorstellingen plaatsgevonden.

Gezien haar doelstelling programmeert en ontwikkelt De Lieve Vrouw regelmatig in samenwerking met derden activiteiten. In 2017 heeft De Lieve Vrouw op het gebied van theater samengewerkt met o.a. Bibliotheek Eemland tijdens de Flamenco Biënnale, met Flint en Fluor, met Kunsthal KAdE in het kader van het Stijljaar, en met Scholen in de Kunst op het gebied van schoolvoorstellingen. Op het gebied van film met FASadE, Kunsthal KAdE, Bibliotheek Eemland, Marathon Amersfoort, HOVO Utrecht e.a.

In februari 2017 heeft Stichting Theater De Lieve Vrouw opdracht gegeven tot een strategische huisvestingsanalyse. Dit met het oog op de toenemende bezoekersaantallen, de toegenomen drukte in het pand en de potentiële en verwachte verdere toename van bezoek, mede door een groeiende stad. Daarbij is ook gekeken naar de belemmeringen die de bedrijfsvoering van het theater en het café momenteel ondervindt: de organisatie raakt aan de grenzen van haar mogelijkheid om meer inkomsten door meer bezoekers te realiseren.

In deze analyse zijn een viertal scenario's inclusief bouwkundige oplossingen geschetst: Een nieuwe toegang tot de Theaterzaal en daarmee een verbeterde routing en meer ruimte voor zitplaatsen in het café, inclusief een verbetering van de kantoor situatie. Maar ook een scenario voor de langere termijn waarin er gedacht moet worden aan een nieuwe locatie en nieuwbouw. In alle gevallen zijn investeringen vereist, waartoe de stichting zelf niet in staat is.

In de loop van 2018 zal met de raad van toezicht, met de politiek, een nieuwe wethouder en een nieuw college een plan ontwikkeld moeten worden om de huidige huisvesting van Stichting Theater De Lieve Vrouw op de korte termijn te verbeteren, en de situatie voor de lange termijn duurzaam verder te ontwikkelen.

Verkorte staat van baten en lasten

De inkomsten van de stichting bedragen over 2017 1.654 K, een toename van 66 K ten opzichte van 2016. De stichting heeft daarbij – naast de verworven eigen inkomsten uit kaartverkoop, verhuur en publiciteit ter hoogte van € 1.008 K – een structurele exploitatiesubsidie ontvangen van de gemeente Amersfoort ter hoogte van € 598,5 K.

Volgens afspraak met de gemeente Amersfoort is 5% van onze exploitatiesubsidie bestemd voor social return-doeleinden. De Lieve Vrouw heeft gedurende het hele jaar 2017 twee medewerkers in dienst gehad met een WIA achtergrond, die samen ruim 1 fte vertegenwoordigen. De waarde hiervan bedraagt ruim € 30.000.

De stichting heeft additionele en project- subsidies ontvangen van Fonds Podiumkunsten, K.F. Hein Fonds en Europa Cinemas) ter waarde van €47,8 K.

De toename van inkomsten is vooral te danken aan toegenomen inkomsten uit verhuur en servicekosten, en aanvullend toegenomen kaartverkoop in 2017.

De totale lasten bedroegen in 2017 € 1.722,3 K ten opzichte van € 1.562,3 K in 2016. Een toename van 160 K t.o.v. 2016. De toename ligt enerzijds bij de activiteitenkosten, waarbij deze in lijn liggen met de begroting. Daarnaast ligt de toename vooral op het gebied van personeelskosten.

De toename vloeit o.a. voort uit onvoorziene incidentele kosten voor twee afvloeiingsregelingen en kosten toegenomen door CAO. Tot slot is voor het eerst een reservering opgenomen voor mutatie vakantiegeld/vakantiedagen. De organisatiekosten en huisvestingskosten zijn gedaald.

Het bedrijfsresultaat over 2017 bedraagt € -68,9 K ten opzichte van € 24,9 K in 2016.

Daarin zijn de eenmalige afvloeiingsregelingen en de eenmalige reservering vakantiegeld/ vakantiedagen opgenomen.

Het negatieve resultaat van 2017 wordt ten laste gebracht van het eigen vermogen van de stichting.

Ontwikkelingen en toekomst

De stichting laat in 2017 opnieuw een toename van inkomsten zien, voldoet in ruime mate aan haar prestatieverplichtingen en is een goede samenwerkingspartner. Wat het aanbod en de behoefte betreft is er potentie voor meer inkomsten.

In 2017 hebben er met de gemeente gesprekken plaatsgevonden over de ontwikkeling van de organisatie. Hierin zijn verschillende scenario's geschetst en is de noodzaak benadrukt om het weerstandsvermogen van de stichting op peil te krijgen én te houden, ook in relatie tot de huisvestingsvraagstukken.

In afwachting van een onderzoek naar de stand van zaken bij de basisinstellingen begin 2018, en tevens in afwachting van de uitkomst van de gemeenteraadsverkiezingen, heeft de organisatie onderstaande begroting 2018 opgesteld.

Na de verkiezingen zullen de gesprekken worden hervat en we vertrouwen erop dat er samen met de gemeente een oplossing gerealiseerd kan worden met het oog op een duurzame toekomst van De Lieve Vrouw.

Begroting 2018	(x 1.000 €)
Opbrengst activiteiten	1.096
Subsidie gemeente	<u>612</u>
Totaal opbrengsten	1.708
Personeelslasten	888
Overige lasten	<u>819</u>
Totaal lasten	1.707
Resultaat	0

Opbrengst activiteiten 2018

In 2018 gaat de stichting uit van een opbrengst van haar activiteiten van € 1.096 K. Hieronder vallen alle inkomsten uit kaartverkoop, publiciteit, sponsoring, reclame, horeca en diverse verhuur.

Subsidiebaten

In 2018 ontvangt de organisatie wederom een structurele exploitatiesubsidie van de gemeente ter hoogte van €612 K. Daarnaast ontvangt de organisatie een programmeringssubsidie van het FPK en een subsidie uit het Europese Mediafonds ter hoogte van samen €41 K.

Personeelslasten

De personele lasten bedragen in 2018 € 888 K.

Overige lasten

De overige lasten bedragen in 2018 € 819 K. Dit betreft zowel activiteitenlasten als ook huisvestings- en bedrijfskosten.

Resultaat

In de begroting 2018 gaat de organisatie uit van een sluitende begroting met resultaat € 0. De organisatie ziet zich daarbij geconfronteerd met een toenemende druk op haar exploitatie, met name vanwege de toegenomen personeelskosten bij zo goed als gelijkblijvende bezetting in combinatie met een verwachte stagnatie bij de inkomsten uit kaartverkoop. De groei van de afgelopen jaren stagneert daarbij vooral door het feit dat de filmzalen klein zijn en de maximale capaciteit van vertoningen zo goed als bereikt is. De organisatie is daarom aangewezen op een toename van de overige inkomsten, zoals verhuur en sponsoring/reclame, en zal dit realiseren uit de bestaande bezetting.

Door de in 2017 gerealiseerde nieuwe website zal de oriëntatie op een bezoek aan De Lieve Vrouw en de online aanschaf van een kaartje in 2018 verder verbeteren. Daarnaast zal de online zichtbaarheid van het aanbod van De Lieve Vrouw verbeteren. Hiervan verwacht de organisatie een positief effect op de bezoekersaantallen.

De ambitie is erop gericht dat de begroting in 2018 kostendekkend sluit.

Amersfoort, maart 2018

Friederike Weisner, directeur-bestuurder

Bijlage

STICHTING THEATER DE LIEVE VROUW

OVERZICHT HOOFD- EN NEVENFUNCTIES DIRECTEUR-BESTUURDER EN RAAD VAN TOEZICHT

DIRECTEUR-BESTUURDER

Mevrouw F.F. Weisner oefende in 2017 de volgende hoofdfunctie uit:

- Directeur-bestuurder Stichting Theater De Lieve Vrouw

En de volgende nevenfuncties:

- Voorzitter Vereniging Cineville
- Bestuurslid Nederlands Filmtheater Overleg
- Bestuurslid Discovery Festival

RAAD VAN TOEZICHT

De heer J.P.M. Brouwer, voorzitter van de raad van toezicht:

Hoofdfunctie:

- Adjunct-directeur Uitgeverij Deviant

Nevenfuncties:

- Geen

De heer G.D. Kerssies, lid van de raad van toezicht:

Hoofdfunctie:

- Directeur Bouw & Infra Park B.V.

Nevenfuncties:

- Geen

De heer drs. R.H. Cuperus, lid van de raad van toezicht:

Hoofdfunctie:

'Scholar in Residence' Ministerie van Buitenlandse Zaken
Gastonderzoeker Duitsland Instituut Universiteit van Amsterdam

Nevenfuncties:

Politiek columnist van de Volkskrant
Bestuurslid Atlantische Commissie
Bestuurslid en gids Nationaal Monument Kamp Amersfoort

Mevrouw P. Links, lid van de raad van toezicht:

Hoofdfunctie:

afdelingshoofd Documentmanagement en Archief en programmaleider DigiDoc, Dienst
Bestuurszaken

Nevenfuncties:

Bestuurslid St. Pieters- en Bloklandsgasthuis Davidshof
Bestuurslid St. Pieters- en Bloklandsgasthuis Beleggingen

De heer H.T.J. Erdmann, lid van de raad van toezicht:

Hoofdfunctie:

- Gepensioneerd

Nevenfuncties:

- Lid comité van aanbeveling Reconnect/ Maatjestraject

Partner bij Proams (adviespraktijk en investeerder t.b.v. het Midden en Kleinbe

Jaarrekening Stichting Theater De Lieve Vrouw

Stichting Theater De Lieve Vrouw

Balans per 31 December 2017

	€	31-12-2017 €	€	31-12-2016 €
ACTIVA				
Materiële vaste Activa		60.589		-
Technische Installaties	17.975			
Inventaris en Inrichting	7.321			
Automatisering	35.293			
Financiële vaste Activa				
Lening u/g		101.000		71.843
Vlottende Activa				
Debiteuren	16.405		9.499	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	15.060		27.926	
Vordering verbonden partijen	8.880		51.890	
Overlopende activa	31.650		41.626	
		71.995		130.940
Liquide middelen		169.258		220.235
TOTAAL ACTIVA		<u>402.841</u>		<u>423.018</u>
	€	31-12-2017 €	€	31-12-2016 €
PASSIVA				
Stichtingsvermogen				
Stichtingskapitaal	45		45	
Algemene reserve	77.475		146.427	
		77.520		146.472
Voorzieningen				
Voorziening pensioenrechten		7.042		16.600
Kortlopende schulden				
Egalisatiereserve vervangings- investeringen	97.334		20.314	
Crediteuren	81.255		106.548	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	23.665		23.201	
Pensioenschuld	10.321		-	
Overige schulden en overlopende passiva	105.704		109.883	
		318.280		259.946
TOTAAL PASSIVA		<u>402.841</u>		<u>423.018</u>

Stichting Theater De Lieve Vrouw

Staat van Baten en Lasten

	Begroting		
	2017	2017	2016
	€	€	€
Opbrengsten activiteiten	1.008.238	945.000	942.758
Subsidies	646.330	637.000	645.678
Som der baten	1.654.568	1.582.000	1.588.436
Lonen en salarissen	625.226	562.337	551.190
Sociale lasten en pensioenlasten	162.117	165.363	158.921
Overige personeelskosten	124.267	68.300	83.497
Huisvestingskosten	127.553	126.000	141.059
Verkoopkosten	47.184	60.000	42.965
Organisatiekosten	115.693	73.850	120.907
Algemene kosten	24.091	16.000	7.705
Activiteitenkosten	496.521	500.000	456.065
Som der lasten	1.722.652	1.571.850	1.562.308
Bedrijfsresultaat	-68.084	10.150	26.127
Opbrengsten van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten			
Rentelasten en soortgelijke kosten	-868	-1.000	-1.182
Financiële baten en lasten	-868	-1.000	-1.182
Resultaat	-68.952	9.150	24.945
Resultaatbestemming: Algemene Reserve	-68.952	9.150	24.945

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Informatieverschaffing over continuïteit

Het eigen vermogen van Stichting Theater De Lieve Vrouw is per 31 december 2017 negatief. Hierdoor bestaat er een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gereede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteit van het geheel van de werkzaamheden van Stichting Theater De Lieve Vrouw. Wij verwachten dat de activiteiten en kasstroom over de komende boekjaren zich positief zal ontwikkelen. Wij verwijzen voor een uiteenzetting hiervan naar het bestuursverslag. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van Stichting Theater De Lieve Vrouw.

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van de Richtlijnen voor de Klein C1 (RJK C1) "Kleine organisaties zonder winststreven".

Verbonden partijen

Stichting Theater De Lieve Vrouw wordt aangemerkt als verbonden partij.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het betreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd volgens het kostprijsmodel.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Baten en winsten worden slechts genomen voor zover deze op balansdatum gerealiseerd zijn.

Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het betreffende jaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen gearmorteerde kostprijs. Deze is gelijk aan de nominale waarde onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en, indien van toepassing, met bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Subsidies

Subsidies in verband met de aanschaf van (materiële) vaste activa worden gepassiveerd onder de Egalisatierekening Vervangingsinvesteringen.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de netto-omzet inclusief subsidies en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de omzet is gerealiseerd. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Doordat de exploitatie-overeenkomst met Stichting Theatercafé De Lieve Vrouw opnieuw is opgezet, is er sprake van een andere manier van doorbelasten. O.a. de doorbelasting van personeelskosten vind niet meer als dusdanig plaats. De doorbelasting aan het Café bestaat nu uit de drie componenten: doorbelasting huur, doorbelasting energie en fee (5% v.d. Bruto-omzet van het café). Verder zijn er in 2017 twee vaststellingsovereenkomsten uitgekeerd (€25.820 incl. werkgeverslasten).

Opbrengsten activiteiten

Baten van diensten worden opgenomen in de periode waarin de diensten zijn verricht. De lasten van deze diensten worden aan dezelfde periode toegekend.

Subsidies

Exploitatiesubsidies worden ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde uitgaven komen.

Stichting Theater De Lieve Vrouw

Toelichting op de balans per 31 December 2017

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
Activa		
Financiële vaste Activa		
<i>Lening u/g Stichting Theatercafé De Lieve Vrouw</i>		
Boekwaarde per 1 januari	71.843	69.750
Toegevoegd vanuit debiteuren (factuur 15-131, 01-11-2015)	27.260	-
Aflossingen	-258	-
Rente	2.155	2.093
Subtotaal	101.000	71.843
	-	-
Boekwaarde per 31-12	101.000	71.843

Ultimo 2017 is er een nieuwe leningovereenkomst gesloten tussen Stichting Theater De Lieve Vrouw en Stichting Theatercafé De Lieve Vrouw ad. € 101.000. Deze nieuwe lening heeft als doel de herfinanciering van de vorige leningsovereenkomst en een langdurig uitstaande factuur. Het overeengekomen rentepercentage bedraagt 3% per jaar over het gemiddeld uitstaand saldo. De overeengekomen aflossing bedraagt 10 jaarlijkse termijnen.

Materiële vaste Activa*

*M.i.v. 2017 is deze methode veranderd. Vanaf dit jaar worden de vervangingen op de balans zichtbaar gemaakt. De afschrijvingskosten gaan t.l.v. de vervangingsreserve, terwijl de dotatie hier weer aan toegevoegd wordt.

0200 Technische Installaties

Stand per 1-1-2017	-	-
Bij: Investerings	20.478	-
Af: Desinvesteringen	-	-
Af: Afschrijvingen	2.503	-
Stand per 31-12-2017	17.975	-

0300 Inventaris en Inrichting

Stand per 1-1-2017	-	-
Bij: Investerings	8.202	-
Af: Desinvesteringen	-	-
Af: Afschrijvingen	881	-
Stand per 31-12-2017	7.321	-

0400 Automatisering

Stand per 1-1-2017	-	-
Bij: Investerings	39.841	-
Af: Desinvesteringen	-	-
Af: Afschrijvingen	4.548	-
Stand per 31-12-2017	35.293	-

De stand materiële vaste activa, ultimo 2017 is € 60.589

Vlottende Activa

Vorderingen

Debiteuren

Debiteuren	16.405	13.006
Voorziening dubieuze debiteuren	-	-3.507
	16.405	9.499

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Omzetbelasting	15.060	27.926
----------------	--------	--------

	2017 €	2016 €
<i>Vordering verbonden partijen</i>		
Rekening-courant Stichting Theatercafé De Lieve Vrouw	8.880	51.890
	-	-
	<u>8.880</u>	<u>51.890</u>
<i>Overlopende activa</i>		
Nog te ontvangen subsidies	2.500	-
Nog te ontvangen ziekgeld	3.358	2.426
Nog te ontvangen energiebelasting	8.500	16.406
Diverse	<u>17.292</u>	<u>22.794</u>
	31.650	41.626
<i>Liquide middelen</i>		
Kas	1.527	2.826
Overlopende kruisposten	2.513	601
Bank R/C	85.746	56.676
Bank spaarrekening	<u>79.471</u>	<u>160.132</u>
	169.258	220.235

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de Stichting

PASSIVA

Stichtingsvermogen

In onderstaand overzicht is het verloop van het Eigen Vermogen weergegeven:

	<i>Stichtings- kapitaal</i>	<i>Algemene reserve</i>	<i>Totaal</i>
Stand per 1 januari 2017	45	146.427	146.472
Mutatie 2017			-
Uit resultaatverdeling	-	-68.952	-68.952
Stand per 31 december 2017	<u>45</u>	<u>77.475</u>	<u>77.520</u>

Voorzieningen

Voorziening inzake pensioenbijdrage voormalig directeur en medewerker	7.042	16.600
---	-------	--------

Kortlopende schulden

Egalisatierekening vervangingsinvesteringen

Stand per 1 januari 2017	20.314	95.674
Bij: Vervangingsvoorziening Gemeente Amersfoort	82.980	81.000
Bij: Vervangingscorrectie M2 vloeren (uit 2016)	1.972	-
Af: Afschrijvingen*	<u>-7.932</u>	<u>-156.360</u>
Stand per 31 december 2017	<u>97.334</u>	<u>20.314</u>

Betreft een egalisatierekening ten behoeve van de door het Theater te verrichten vervangingen. Jaarlijks wordt uit de subsidie van de Gemeente Amersfoort een gedeelte (vastgelegd in de Prestatieovereenkomst) geormerkt ten behoeve van de vervangingsreserve. *M.i.v. 2017 is deze methode veranderd. Vanaf dit jaar worden de vervangingen op de balans zichtbaar gemaakt. De afschrijvingskosten gaan t.l.v. de vervangingsreserve, terwijl de dotatie hier weer aan toegevoegd wordt.

Schulden aan leveranciers en handelskredieten

Crediteuren	81.255	106.548
-------------	--------	---------

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Loonheffing	23.665	23.201
Pensioenen	-	-
	<u>23.665</u>	<u>23.201</u>

Overige schulden en overlopende passiva

Vakantiegeld- en dagen	59.913	26.000
Vooruitontvangen entreegelden	29.311	26.290
Diverse	<u>16.480</u>	<u>57.593</u>
	105.704	109.883

Niet in de balans opgenomen rechten, verplichtingen en regelingen

Huurverplichtingen

Betreft een met de dienst SRO van de Gemeente Amersfoort afgesloten huurovereenkomst inzake het pand gelegen aan de Lieve Vrouwestraat 13 te Amersfoort. De overeenkomst heeft een looptijd van telkens vijf jaar, ingaande op 1 januari 1994. De verplichting heeft in 2017 € 45.840 bedragen en wordt jaarlijks geïndexeerd. Hiervan wordt € 1.500 vast aan huur doorbelast aan Stichting Theatercafé De Lieve Vrouw.

Exploitatie-overeenkomst

Betreft een exploitatie-overeenkomst inzake het pand gelegen aan de Lieve Vrouwestraat 13 te Amersfoort. De jaarlijks van Stichting Theatercafé De Lieve Vrouw te ontvangen exploitatiebijdragen bedragen € 18.000 aan huur en € 12.000 aan energielasten vast en 5% van de omzet van Stichting Theatercafé De Lieve Vrouw.

Subsidies

Op 1 september 2017 heeft Stichting Theater De Lieve Vrouw een subsidiebeschikking ontvangen van de Gemeent Amersfoort waarin een bedrag van € 697.239 is toegekend voor het boekjaar 2018.

Voorstellingen

Stichting Theater De Lieve Vrouw sluit voor theater- en filmvoorstellingen overeenkomsten af met de leveranciers dan wel de bezoekende gezelschappen.

Er is vanuit de programmering derhalve een verplichting aangegaan inzake de voorstellingen in 2018.

Toelichting op de staat van Baten en Lasten over 2017

	2017	2017 Begroting	2016
	€	€	€
Subsidies			
Exploitatiesubsidie gemeente Amersfoort	598.528	596.000	581.898
Vervangingsreserve gemeente Amersfoort	82.980	83.000	81.000
Vervangingsreserve toegevoegd aan de egaliseringsreserve	-82.980	-83.000	-81.000
Fonds Podium Kunsten / Riscovolle programmering	25.000	25.000	25.000
Europa Cinemas	14.802	16.000	35.650
KfHein Fonds	8.000	-	-
Overige subsidies	-	-	3.130
	646.330	637.000	645.678
Opbrengsten activiteiten			
Film	601.637	648.000	593.725
Theater	125.939	113.500	113.599
Muziek	45.938	27.500	50.835
Verhuur	66.271	35.000	19.501
Horeca	33.553	36.000	42.093
Publiciteit	57.813	70.000	70.385
Ontvangen servicekosten	64.059	-	39.547
Ontvangen donaties	3.020	-	3.934
Overig	10.007	15.000	9.140
	1.008.238	945.000	942.758
Som der baten	1.654.568	1.582.000	1.588.436
De subsidie van de gemeente Amersfoort is toegekend tot en met het jaar 2018.			
<u>Lonen en salarissen</u>			
Brutolonen	657.456	562.337	568.793
Ontvangen ziekengelduitkeringen	-32.230	-	-17.603
	625.226	562.337	551.190
<u>Gemiddeld aantal werknemers</u>			
Het gemiddelde aantal werknemers in FTE bedroeg in 2017: 15 (2016: 15)			
<u>Sociale lasten en pensioenlasten</u>			
Sociale lasten	100.497	82.299	94.401
Pensioen lasten	61.620	83.064	64.520
	162.117	165.363	158.921
<u>Overige personeelskosten*</u>			
	124.267	68.300	83.497
*Waaronder (2017): inhuur personeel 31K en ziekteverzuimverzekering 36K (2016: resp. 29K en 16K) en een reservering vakantiedagen en Tijd Voor Tijd (TVT) rechten van 32,5K. Deze reservering is in 2017 voor het eerst becijferd. Daarnaast zijn er in 2017 2 vaststellings-overeenkomsten uitbetaald met een waarde van 26K. Verder zijn er nog 5K extra kosten gemaakt m.b.t. vorenstaande.			
<u>Activiteitenkosten</u>			
Film	302.066	297.600	277.344
Theater	156.261	177.900	128.762
Muziek	38.194	24.500	49.958
Overig	-	-	-
	496.521	500.000	456.065
<u>Overige bedrijfskosten</u>			
Huisvestingskosten	127.553	126.000	141.059
Publiciteitskosten	47.184	60.000	42.965
Organisatiekosten	115.693	73.850	120.907
Algemene kosten	24.091	16.000	7.705
	314.521	275.850	312.636

Financiële baten en lasten

Rente lening Stichting Theatercafé De Lieve Vrouw

Rente vorderingen op groepsmaatschappijen	2.155	2.000	2.093
---	-------	-------	-------

Rentelasten en soortgelijke kosten

Betaalde bankkosten en -rente	3.024	3.000	3.275
-------------------------------	-------	-------	-------

Financiële baten en lasten	-868	-1.000	-1.182
-----------------------------------	-------------	---------------	---------------

Amersfoort, 28 maart 2018

Het bestuur / de directie

Overige gegevens

Voorstel resultaatbestemming

Tijdens de Raad van Toezichtvergadering waarop de jaarrekening zal worden vastgesteld, zal worden voorgesteld het resultaat te onttrekken aan de algemene reserve.

Het vorenstaande is reeds verwerkt in de jaarrekening over 2017 van de Stichting.

Resultaatbestemming voorgaand boekjaar

De Raad van Toezicht van Stichting Theater De Lieve Vrouw heeft de jaarrekening 2017 op 26 maart 2018 vastgesteld. Het resultaat over voorgaand boekjaar is onttrokken aan de algemene reserve.

Controleverklaring onafhankelijk accountant

Voor de controleverklaring van de onafhankelijk accountant verwijzen wij naar de volgende pagina.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Toezicht en het bestuur van Stichting Theater De Lieve Vrouw

A. Verklaring over de in het financieel jaarrapport opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Theater De Lieve Vrouw te Amersfoort gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Theater De Lieve Vrouw op 31 december 2017 en de staat van baten en lasten over 2017 in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving klein C1 “Kleine organisaties zonder winststreven”.
- voldoen de in deze jaarrekening opgenomen baten, lasten en balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde opzichten aan de eisen zoals vastgelegd in de Algemene subsidieverordening Gemeente Amersfoort en het daarbij behorende Controleprotocol subsidies gemeente Amersfoort.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de staat van baten en lasten over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Theater De Lieve Vrouw zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Richtlijn voor de Jaarverslaggeving klein C1 “Kleine organisaties zonder winststreven” en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Richtlijn voor de Jaarverslaggeving klein C1 “Kleine organisaties zonder winststreven”.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de grondslagen voor financiële verslaggeving zoals uiteengezet in het jaarverslag. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische

beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur en de governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Nieuwegein, 23 maart 2018

HLB Blömer accountants en adviseurs B.V.

Drs. J.N. Witteveen RA